

LUNDS
UNIVERSITET

Forskarskolan i historia

Årsberättelse för forskarskolan i historia

verksamhetsåret 2014-2015

Administration

Ledningsgrupp

Forskarskolans ledningsgrupp har haft följande sammansättning under läsåret:

Föreståndare var Hanne Sanders (30 %). Administratör var Barbro Bergner (50 %). Utbildningskoordinatorer HT 14 var Stefan Nyzell (50 %), Kajsa Brilkman (60 %) och Maria Småberg (20 %). Hans Wallengren var tjänstledig HT 2014. Studierektorns uppgifter har under HT 14 delats mellan Stefan Nyzell (utbildningskoordinator) och Marie Lindstedt Cronberg (studierektor). VT 15 tillträdde Svante Norrhem som studierektor för forskarutbildningen vid Historiska institutionen i Lund. Samtidigt förordnades Stefan Nyzell som biträdande studierektor (30 %) med ansvar för forskarskolan. Utbildningskoordinatorer VT 2015 var Maria Småberg (55 %), Hans Wallengren (30 %), Kajsa Brilkman (20 %).

Samarbetsråd

Ledamöter från samarbetshögskolorna var Hanne Sanders (föreståndare), Marie Lindstedt Cronberg (studierektor) fram till och med VT 15 och därefter Svante Norrhem, Wiebke Kolbe och Yvonne Maria Werner från Lunds universitet (Ulrika Holgersson och Johan Östling har varit ersättare), Maria Sjöberg och Christer Ahlberger från Göteborgs universitet (Göran Malmstedt och Thomas Lindkvist har varit ersättare), Ulla Rosén från Linnéuniversitetet (Hans Hägerdal har varit ersättare), Bodil Liljefors-Persson från Malmö

högskola (Mats Greiff har varit ersättare) och Kekke Stadin från Södertörns högskola (Norbert Götz har varit ersättare).

Doktorandrepresentanter var Robin Ekelund, Malmö högskola (ordinarie), John Hennessey, Linnéuniversitetet (ordinarie), Bonnie Clementsson, Lunds universitet (ersättare), Sophia Tolmacheva, Göteborgs universitet (ersättare).

Från ledningsgruppen har även biträdande studierektor Stefan Nyzell samt utbildningskoordinatorerna Maria Småberg, Hans Wallengren och Kajsa Brilkman deltagit i samarbetsrådets möten.

Under hösten 2014 samlades samarbetsrådet till ett möte den 18 september i anslutning till höstinternatet vid Bäckaskogs slott. Under våren 2015 samlades samarbetsrådet till ett möte den 29 januari i anslutning till PM-internatet vid Rusthållargården i Arild samt den 21 april till ett möte på Historiska institutionen i Lund.

Doktorander

Vid läsårets början hade forskarskolan 27 aktiva (9 kvinnor och 18 män) doktorander finansierade av forskarskolan. Av dessa var 16 (6 kvinnor och 10 män) placerade vid Lunds universitet, 4 (varav 4 män) vid Malmö högskola, 3 (varav 2 kvinnor och 1 man) vid Göteborgs universitet, 2 (varav 2 män) vid Linnéuniversitetet, samt 2 (varav 1 kvinna och 1 man) vid Södertörns högskola. Av dessa antogs 3 med start HT 2014 (varav 2 kvinnor och 1 man) med placering vid Lunds universitet. Dessa tre antogs i ämnena etnologi (1 kvinna), historisk arkeologi (1 man) samt idé och lärdoms historia (1 kvinna). Även fakultetsanställda doktorander i dessa för samarbetet nya ämnen samt inom Antikens samhälls- och kulturliv inom forskarskolesamarbetet erbjöds möjlighet att delta i forskarskolans verksamhet. Totalt 10 (varav 6 kvinnor och 4 män) fakultetsanställda doktorander kom på så sätt att utgöra en del av gruppen nyantagna doktorander HT 2015. Räknas de fakultetsanställda doktoranderna på respektive läsosäte in erbjöd forskarskolan under verksamhetsåret 2014-2015 aktiviteter för sammanlagt 76 doktorander.

Sedan VT 2012 finansieras biträdande handledare för doktorander anställda av forskarskolan i de fall dessa inte kommer från doktorandens egen institution. Under det aktuella läsåret finansierade forskarskolan 22 biträdande handledare. I två fall har

biträdande handledare hämtats från hemmainstitutionen (varav 1 i Lund och 1 i Malmö) och bekostats av respektive institution).

Kursutbud

För doktorander i forskarskolans verksamhet är deltagande i kurserna *Historisk teori* (7,5 hp) och *Historiska problem* (7,5 hp) en förutsättning för att räknas som en aktiv deltagare i samarbetet.

Under HT 2014 erbjöd forskarskolan kursen *Historiska problem* (7,5 hp) för nyantagna doktorander inom forskarskolesamarbetet. Kursen syftade till att ge kunskap om vilka aktuella frågor som ställs i historisk forskning. Kursen utgick från pågående forskning vid respektive lärosäte inom forskarskolesamarbetet. Kursdeltagarna besökte under loppet av kursen dessa lärosäten och deltog i där anordnade seminarier och föreläsningar. Eftersom kursen från och med HT 2014 har för avsikt att spegla breddningen av FS har den fått ett delvis nytt upplägg där även de nya ämnena representerades i föreläsningar och seminarier. Vid Södertörn presenterades idéhistoria, i Göteborg antikens kultur- och samhällsliv samt i Lund etnologi och historisk arkeologi. I Malmö hölls ett seminarium om historiedidaktik i samarbete med Lund. I Växjö presenterades globalhistoria i samarbete med Lund. Sammanlagt deltog 10 doktorander i kursen. Hanne Sanders var kursansvarig. Lärare från samarbetshögskolorna undervisade.

Under VT 2015 erbjöd forskarskolan *Teorikurs* (7,5 hp). Kursen syftade till att kursdeltagarna dels ska utöka sina historieteoretiska kunskaper och fördjupa sin analytiska reflexion över det egna avhandlingsarbetet, dels höja sin generella forskningskompetens och historievetenskapliga allmänbildning. Sammanlagt 12 doktorander från forskarskolesamarbetet deltog. Lärare på kursen var Maria Sjöberg (Göteborgs universitet) och Yvonne Maria Werner (Lunds universitet).

Under VT 15 erbjöds även två temakurser:

Religion och kultur i förändring 1500-1900, 7,5 hp

I kursen diskuteras utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv religionens roll i Europa och Sverige från reformationen till 1900. Utgångspunkten är att religion, vilket också inkluderar det kyrkan stämplade som magi och vidskepelse, intog en central plats i den förmoderna kulturen. Inom de vida tidsramarna ryms moment som

reformation, konfessionalisering, ortodoxi, väckelse och sekularisering. Begreppen brukar uppfattas som viktiga vattendelare men frågan är när, hur och i vilken utsträckning de innebar förändringar i människors vardagsliv, i mentalitet och världsbild samt för samhällets självförståelse. Då frågeställningarna anknyter till moderniseringsprocessen kommer också individualiseringens betydelse liksom Max Webers tes om världens avförtrollning ("disenchantment") att behandlas. Sammanlagt 4 doktorander deltog. Lärare var Hanne Sanders (Lunds universitet) och Göran Malmstedt (Göteborgs universitet).

Beyond Historicism and Structuralism: Discourse Studies and an Encounter with History, 7,5 hp

The course brings together theoretical and methodological debates from the multidisciplinary field of critical discourse studies (most notably Critical Discourse Analysis and Political Discourse Studies) in a way which is tailored specifically for the study of historical processes and historically contextualized phenomena. In doing so, the course aims are three-fold: first, to undertake a theoretical examination of some of the principal ways in which discourse studies define and problematize ontological categories such as temporality and historicity; second, to introduce some of the methodological tools associated with critical discourse studies in order to ascertain what contribution they might make in the concrete analyses of historical processes, events, and ideological discourses. Additionally, a third and final aim of the course is to provide participants the opportunity to work concretely and collectively with some of the questions and themes associated with Discourse Studies, by working with specific research material suggested by participants from their ongoing inquiries. Specifically, the course will cover the work of theorists such as Jacques Derrida, Michel Foucault, Ernesto Laclau and Ruth Wodak. The course language will be English and Swedish. Sammanlagt 5 doktorander deltog varav 2 kom från lärosäten utanför forskarskolesamarbetet. Lärare på kursen var Lars Edgren (Lunds universitet), Jenny Gunnarsson Payne och David Payne (Stockholms universitet).

Introduktion, internat och temadagar

Den 3 september 2014 arrangerades en introduktionsdag i Lund för de nyantagna doktoranderna inom forskarskolesamarbetet. Sammanlagt 13 doktorander presenterade under dagen kortfattat

sin avhandlingssidé. Huvudhandledarna var också inbjudna och totalt var 28 personer närvarande under hela eller delar av dagen.

Forskarskolan arrangerar två internat varje läsår. Ett höstinternat i september som vid sidan av seminarier har en sammanhållande tematik och ett PM-internat i januari där de under höstterminen nyantagna doktoranderna presenterar avhandlings-PM.

Höstinternatet ägde rum 17-19 september 2014 vid Bäckaskogs slott. Sammanlagt presenterade 21 doktorander papper. Temat för internatet var internationalisering och internationell publicering. Doktoranderna presenterade papper på engelska utifrån att de skulle skriva för en tänkt internationell läskrets. Alla textdeltagare erbjöds av den anledningen möjlighet till språkgranskning. Särskilt inbjudna internationella gäster var: Stuart Carroll (York University), Mary Hilson (University College of London), Martina Kessel (Universität Bielefeld) samt Marcel van der Linden (International Institute of Social History). Sammantaget deltog ett sextio-tal personer under hela eller delar av internatet.

PM-internatet ägde rum 28-30 januari 2015 vid Rusthållargården i Arild där 12 av de under HT 14 nyantagna doktoranderna presenterade sina avhandlings-PM. Sammantaget deltog mellan sextio- och sjuttio-talet personer under hela eller delar av internatet.

Forskarskolan arrangerade en temadag under verksamhetsåret. Den 21-22 april 2015 gästades forskarskolan av Jacqueline van Gent, professor i kulturvetenskaper och direktor för ARC Centre of Excellence for the History of Emotions vid University of Western Australia. Van Gent höll under dessa dagar en öppen föreläsning med rubriken "Writing colonial encounters as global histories" samt ledde tutorials med totalt 5 deltagande doktorander.

Nätverksarbete – Skrivbordsbyten och Mobilitetsstipendium

Forskarskolan arrangerade ett antal nätverksskapande aktiviteter:

Skrivbordsbyte

Forskarskolans skrivbordsutbyte innebär att de deltagande doktoranderna får möjlighet att vistas två veckor på en historisk institution vid ett annat lärosäte i Norden. Utbytet bygger på att doktorander byter skrivbord med varandra, vilket innebär att de under vistelsen använder en annan doktorands skrivbord och på

så sätt kommer in i doktorandmiljön på institutionen. Våren 2015 ägde skrivbordsbytet rum mellan den 9-20 mars med totalt 5 deltagande från Stockholms universitet (2 deltagare), Köpenhamns universitet (2 deltagare) och Göteborgs universitet (1 deltagare).

Mobilitetsstipendier

Forskarskolans mobilitetsstipendier har syftet att ge stipendiaterna en möjlighet att för en tid omfattande 1-2 månader vistas i ett utrikes lärosäte vilken har en forskningsmiljö som kan främja doktorandernas pågående avhandlingsarbetet. Våren 2014 utlystes fyra mobilitetsstipendier för att användas under 2015. Sammanlagt lämnades 7 ansökningar in varav 4 tilldelades medel:

- *Bolette Frydendahl Larsen*, Lunds universitet, för vistelse två månader vid Warwick University Centre for the History of Medicine.
- *Kristoffer Ekberg*, Lunds universitet, för vistelse två månader vid Ralahine Centre for Utopian Studies i Limerick.
- *Johan Pries*, Lunds universitet, för vistelse två månader vid UC Berkeley.
- *Sophia Tolmacheva*, Göteborgs universitet, för vistelse två månader vid Higher School of Economics i Moskva.

Under hösten 2015 är avsikten att fyra mobilitetsstipendier ska utlysas med sista ansökningsdag den 1 november 2015.

Internationalisering

Under verksamhetsåret 2014 inleddes vad som har för avsikt att utvecklas till ett samarbete mellan forskarskolan och *The Graduate Program in History at York University*. VT 2015 följdes detta internationella nätverksarbete upp med en doktortandkonferens. Den 19-21 maj mötte 14 doktorander från forskarskolesamarbetet en motsvarande grupp doktorander från York University i York. Syftet med konferensen var att skapa möten mellan doktoranderna samt att ge dem en vana i att presentera sina avhandlingsprojekt i ett internationellt sammanhang. Under dagarna i York möttes även representanter för de båda verksamheterna för att diskutera hur

det uppstartade samarbetet kan fördjupas i framtiden. I ett första steg avser forskarskolan att anordna skrivbordsbyten mellan våra respektive doktorander under verksamhetsåret 2015/2016.

Under verksamhetsåret har även initierande kontakter tagits med Universität Bielefeld om möjligheten att anordna samarbeten.

Disputationer

Under verksamhetsåret har 1 doktoranded disputerat. Detta betyder att forskarskolan hittills har haft 45 disputationer.

- Pål Brunnström disputerade den 5 december 2014 på sin avhandling *Ägare och kapital. Klass och genus hos kapitalägare i Sverige 1918-1939*. Opponent var Birgitta Jordansson.

Utvärderingar

Alla internat, skrivbordsbyten, kurser utvärderas i Survey & Report. Dessa utvärderingar diskuteras i ledningsgruppen och i samarbetsrådet och utgör ett viktigt underlag för det strategiska arbetet med att utveckla verksamheten.